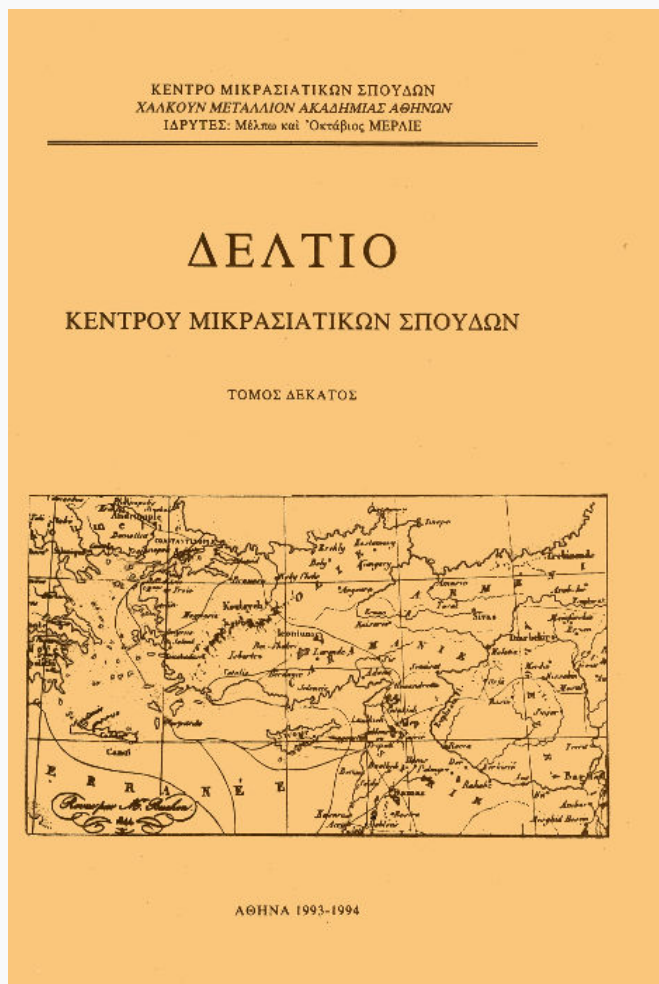

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 10 (1993)

Τέντ Πετρίδης: (1928-1988)

Μάρκος Φ. Δραγούμης

doi: [10.12681/deltiokms.103](https://doi.org/10.12681/deltiokms.103)

Copyright © 2015, Μάρκος Φ. Δραγούμης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Δραγούμης Μ. Φ. (1993). Τέντ Πετρίδης: (1928-1988). *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 10, 369-376.
<https://doi.org/10.12681/deltiokms.103>

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

TENT ΠΕΤΡΙΔΗΣ (1928-1988)

Ο Τέντ Πετρίδης γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη το 1928 με πατέρα τόν οδοντογιάτρο Μενέλαο Πετρίδη που καταγόταν από τις Σαράντα Έκκλησιες της Ανατολικής Θράκης και μητέρα τη δεύτερη γυναίκα του Δήμητρα (Σαμιακής καταγωγής) που μεγάλωσε στην Αίγυπτο και Θεσσαλονίκη. Οί γονείς του ήθελαν να ασχοληθεί με τη βιολογία και την ιατρική, αλλά εκείνος προτίμησε να σπουδάσει μουσική παίρνοντας το πτυχίο του από το Μουσικό Τμήμα του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης το 1950.

Στο πρώτο μέρος της σταδιοδρομίας του (1950-1967) ο Τέντ Πετρίδης δούλεψε σε διαφημιστικές και κτηματομεσιτικές επιχειρήσεις. Και μάλιστα από τόν Απρίλη του 1964 ως τόν Μάη του 1967 χρημάτισε πρόεδρος της οικογενειακής κτηματομεσιτικής εταιρείας «Petridis Real Estate and Management Corporation». Παράλληλα από τά μέσα της δεκαετίας του '50 δίδασκε ελληνικούς χορούς και παρουσίαζε σχετικές όμιλίες σε ιδρύματα, συλλόγους, τόν ραδιόφωνο και τήν τηλεόραση. Π.χ. τόν 1960 συμμετέσχε στά Διεθνή Φεστιβάλ λαϊκού χορού που όργάνωσαν τά Πανεπιστήμια Columbia και Νέας Υόρκης, τόν 1963 στά Φεστιβάλ Λαϊκών χορών της Έγγυς Ανατολής που έγινε στά «Λίνκολν Σέντερ» της Νέας Υόρκης, τόν 1964-5 στή Διεθνή Έκθεση της Νέας Υόρκης κ.λπ. Έξάλλου διατέλεσε μέλος της «Έπιτροπής γιά τήν Έρευνα τού Χορού» (Committee of Research in Dance) και ίδρυσε τόν Έλληνοαμερικανικό Σύνδεσμο γιά τόν Λαϊκό Χορό (Hellenic-American Folk Dance Association), που ανέπτυξε αξιόλογη δραστηριότητα και συνέβαλε ούσιαστικά στήν εκμάθηση και διάδοση τού ελληνικού χορού στίς έλληνοαμερικανικές κοινότητες τών ΗΠΑ.

Τόν 1967 ό Τέντ Πετρίδης πήρε όποτροφία από τόν Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου τού Αΐμου και ήρθε στήν Ελλάδα γιά νά μελετήσει από κοντά τόν ελληνικό χορό, συνοδευόμενος από τή γυναίκα του (που ήταν συνεργάτιδά του) καθώς και τά δύο του παιδιά.

Εκείνος, άν και ήρθε όποτίθεται μόνο γιά ένα δύο χρόνια, έμεινε έδω γιά πάντα, ένω τά όπόλοιπα μέλη της οικογενείας του μετά από μερικά χρόνια ξαναγύρισαν στίς ΗΠΑ.

Κατά τη δεύτερη αυτή «έλληνική» περίοδο της ζωής του ο Τέντ Πετρίδης έμενε στην Ἀθήνα και δίδασκε άγγλικά στην Ἑλληνοαμερικανική Ἐνωση και χορό σέ έκδηλώσεις, σεμινάρια και σειρές μαθημάτων πού όργάνωσε ο ίδιος ή διάφοροι φορείς, όπως τό Πανεπιστήμιο Deree τής Ἀγίας Παρασκευής, τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, τό Ἀμερικάνικο Γυμνάσιο στό Χαλάνδρι, τό Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου κτλ. Καί όταν τόν καλοῦσαν (ιδίως καλοκαίρι) ταξίδευε στίς ΗΠΑ, τίς Σκανδιναβικές χώρες, τή Γαλλία, τή Γερμανία και τήν Ἀγγλία γιά νά διδάξει και νά διαδώσει τοὺς έλληνικοὺς χορούς και εκεί.

Παράλληλα μέ τή διδασκαλία τοῦ χοροῦ ο Τέντ Πετρίδης άσχολήθηκε έξίσου συστηματικά μέ τή μελέτη τοῦ ελληνικοῦ χοροῦ στίς πηγές του, όργωνοντας τήν ύπαιθρο μέ τό αὐτοκίνητό του και συλλέγοντας κάθε δυνατή πληροφορία γιά κάθε πιθανό και άπίθανο χορό και γενικά γιά κάθε τι πού είχε σχέση μέ τά λαογραφικά, ιστορικά, γλωσσολογικά, θρησκευολογικά, γεωγραφικά, έθνολογικά και άλλα ενδιαφέροντά του. Κι όταν δέν μπορούσε νά τριγυρίζει στην έπαρχία πήγαινε και τή συναντοῦσε στην Ἀθήνα, έπισκεπτόμενος τά κέντρα πού δουλεύουν γιά τοὺς Ἀθηναίους πού παραμένουν πιστοί στοῦ τραγούδι και στοῦ χοροῦ τόπου τής καταγωγής τους.

Ὁ Τέντ Πετρίδης, παρόλο πού ήταν ψηλός μέ βαρὺ σκελετό, είχε μεγάλη χάρη όταν χόρευε και άφθαστη ικανότητα νά μεταδίδει στοὺς μαθητές του γρήγορα και παραστατικά τό βήμα και τήν κίνηση άκόμα και τοῦ πιό δύσκολου χοροῦ. Ἀλλη σπουδαία ικανότητά του ήταν ότι μπορούσε μέ άνση και ταχύτητα νά προσδιορίζει άμέσως και άλάνθαστα τά σύνθετα και άσύλληπτης πολυπλοκότητας μέτρα όρισμένων χορῶν τοῦ βορειοελλαδικοῦ χώρου και τοῦ Πόντου.

Ἐκεῖ πού πολλοί ειδικοί παιδεύονταν έπι ώρες γιά νά βγάλουν ένα άποτέλεσμα άκούγοντας τό κομμάτι μέ τό προβληματικό μέτρο σέ άργή ταχύτητα, αὐτός άμέσως έβρισκε τή λύση άκούγοντάς το στην κανονική του ταχύτητα, λές κι ήταν ένας άπλός Σურτός, ή ένα κοινό Βάλς.

Ὁ Τέντ Πετρίδης είχε άξιόλογη έπίδοση στοῦ τουμπελέκι και έπαιζε καλούτσικα τή θρακική λύρα. Ἐκεῖνο πού τόν δυσκόλευε —παρά τήν άγάπη του γιά τή γλωσσολογία— ήταν τό νά μιλάει σωστά τά ελληνικά! Καί τά διάφορα λάθη πού έκανε —άν και τόν διασκέδαζε νά τοῦ τά έπισημαίνουν— δέν κατάφερνε νά τά διορθώνει, όσο και νά προσπαθοῦσε.

Ὡς πνεῦμα ο Τέντ Πετρίδης χαρακτηριζόταν γιά τήν όξυδέρκεια, παρατηρητικότητα, συνδυαστική ικανότητα και άπέραντη μνήμη του. Καί ως άνθρωπος διακρινόταν γιά τό άνεξάντλητο κέφι, τή ζωντάνια και τό χιοῦμορ του, μιá χαριτωμένη περιπαιχτική διάθεση και τήν παντελή έλλειψη σχολαστικότητας και πομπώδικης σοβαροφάνειας. Ὅσοι τόν σχετίζονταν πάντα αἰσθάνονταν άνετα μαζί του, προφανώς γιατί σέ πλησίαζε γιά νά σέ άκούσει, νά μάθει κάτι άπό σένα κι όχι νά προβάλει τίς γνώσεις του ή νά σέ άπασχολήσει μέ τά προσωπικά του, παρόλο πού θά είχε όλα τά δίκαια νά τό κάνει, άφού τά προβλήματά του ήταν συχνά δυσβάσταχτα, όπως ο πρόωρος θάνα-

τος τῆς κόρης του ἢ ἡ δυσκολία πού εἶχε μετά τὸ 1985 στὸ περπάτημα, πού λίγο λίγο θὰ τὸν ἀνάγκαζε νὰ ἐγκαταλείψει τὸ χορό.

Μὲ τόσα πολλὰ χαρίσματα ὁ Τέντ ἦταν φυσικὸ νὰ εἶναι ιδιαίτερα δημοφιλὴς καὶ νὰ τὸν ἐκτιμοῦν οἱ συνάδελφοί του, ἀκόμα καὶ πρόσωπα μὲ μεγαλύτερη ἡλικία καὶ φήμη, πού δούλευαν στὸν ἴδιο χῶρο, ὅπως ὁ Σπύρος Περιστέρης, ὁ Samuel Baud-Bovy καὶ ἡ Ντόρα Στράτου. Ἡ ἐκτίμηση πού εἶχε γιὰ τὸν Τέντ Πετρίδη ὁ Baud-Bovy φαίνεται ἀπὸ τὰ παρακάτω δύο γράμματα πού τοῦ ἔστειλε τὸ 1977 καὶ πού δημοσιεύονται ἐδῶ γιὰ πρώτη φορά:

Λαμπινού Πηλίου, 28.6.77

Ῥαγαπητὲ κύριε Πετρίδη,

Γνωριστήκαμε στὸ γραφεῖο τοῦ κυρίου Περιστέρη, κι ἔτσι παίρνω τὸ θάρρος νὰ σᾶς συμβουλευτῶ γιὰ δύο ἀπορίες μου σχετικὲς μὲ ἑλληνικοὺς χορούς, ἀπορίες πού εἴστε ὁ μόνος πού θὰ μπορέσετε ἴσως νὰ τίς λύσετε.

α. Ὁ Radulescu γράφει γιὰ ἓνα χορὸ πού ὁ ρυθμὸς του θὰ ἦταν καὶ πού τὸν λέει κοπανιστό. Τὸν συναντήσατε πουθενά; Καὶ μ' αὐτὴ τὴν ὀνομασία; Βρίσκεται ἄραγε σὲ δίσκο ἢ σὲ κασέτα;

β. Χορεύουν στὸ Μέτσοβο ἓνα χορὸ πού τὸν λένε μετσοβίτικο ἢ τσάμικο καὶ πού πραγματικὰ στὸ τέλος γυρίζει σὲ συνηθισμένο τσάμικο. Τὸ πρῶτο μέρος ὅμως ἔχει ρυθμό:

Τὸν ξέρετε αὐτὸν τὸν πολὺπλοκο ρυθμό; Ξέρετε ἂν ὑπάρχει ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα; Δὲν ἔχω ἐδῶ τὸ βιβλίο τοῦ Arbatsky· δὲ θυμοῦμαι νὰ τὸν ἀνέφερε οὔτε καὶ ὁ Djudjeff.

Νὰ μὲ συμπαθήσετε γιὰ τὴν ἀδιακρισία μου. Ἄν δὲν ἔχετε καμία σχετικὴ πληροφορία, μὴν κάνετε τὸν κόπο νὰ μοῦ ἀπαντήσετε. Ἄν ἔχετε, θὰ μείνω ἐδῶ (P.O.B. 60 Βόλο) ὥς τίς 20 Ἰουλίου, πού θὰ γυρίσω στὴ Γενεύη, 14 Bld des Tranchées CH 1206 Genève.

Μὲ πολλὴ ἐκτίμηση καὶ φιλικὰ αἰσθήματα,

Samuel Baud-Bovy

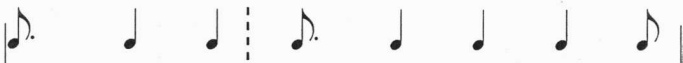
Genève 6.11.77

Ῥαγαπητὲ κύριε Πετρίδη,

Εἴστε πολὺ καλὸς πού βρήκατε τὸν καιρὸ νὰ μοῦ γράψετε. Νὰ μὲ συμπαθήσετε πού δὲ σᾶς γράφω ἀγγλικά. Τὰ διαβάζω εὐκόλα ἀλλὰ οὔτε τὰ γράφω οὔτε τὰ μιλῶ. Τὸν Κοπανιστὸ τὸν ἀναφέρει κάποιον ὁ Radulescu, καὶ φαντάζομαι πὼς ἔγινε σύγχυση μὲ τὴν Κοπανίτσα πού γράφετε. Δὲν μπορῶ νὰ ρωτήσω τὸν ἴδιο τὸν Radulescu· ἔχασαν τὰ ἴχνη του στὴ Ρουμανία, καὶ φαίνεται πὼς ζεῖ στὴ Γερμανία.

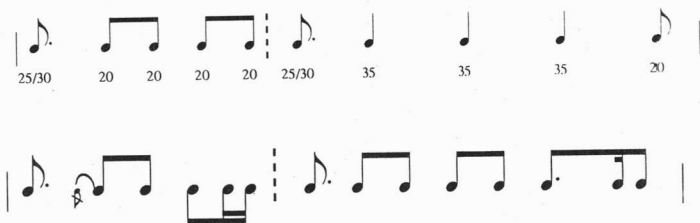
Τὸν Μετσοβίτικο τοῦ δίσκου τοῦ Καρᾶ τὸν εἶχα ὅπ' ὄψη μου, καὶ μὲ παίδεψε πολὺ ὁ ρυθμὸς του, γιατί κι ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅπως κι ἐσεῖς πὼς δὲν τὸν ἀντιλήφτηκε καλὰ ὁ Καράς. Σὲ μιὰ πρόχειρη κασέτα τοῦ Αὐγερινοῦ

Μπάου πού άγόρασα στο Μέτσοβο, ό ρυθμός άκούεται πιό καθαρά. Και χάρη στα μηχανήματα πού διαθέτουν στο Ίνστιτούτο Φωνητικής του Πανεπιστημίου μας μπόρεσα νά έλέγξω τη γραφή μου. Σ' αυτή την κασέτα, ό ρυθμός πού χτυπάει ή κιθάρα, είναι:

Όπως βλέπετε, στη δεύτερη ήμι-μπατούτα, τα τέταρτα είναι πιό γρήγορα. Στο δίσκο του Καρῶ, εκεί πού άκούεται καθαρά τό λαούτο, ό ρυθμός πού παίζει είναι πιστεύω:

50 mm/sec

Ό Dietrich, πού θα ξέρετε τούς δίσκους του, μου γράφει πώς μαγνητοφώνησε τό συγκρότημα του Μπάου σέ γάμο στο Μέτσοβο. Είμαι περίεργος νά τόν άκούσω. Θα ήθελα νά ξέρω αν συμφωνείτε με τη γραφή πού σās προτείνω. Πάντως είχαμε κι οί δυό την ίδια εντύπωση, πώς δηλαδή ό ρυθμός αυτός είναι συνάμα άνισος (2 και 3) και άλογος (2 και 1½). Καθώς τόν παίζουν και rubato καταντάει ασύλληπτος στο πρώτο άκουσμα. Μόλις μπεις όμως στο νόημα, χείρεσαι την εύλυγυσία και τη ρευστότητά του.

Σās ζηλεύω πού έχετε σωματική, μυϊκή έπαφή με τούς ρυθμούς αυτούς. Σ' αυτά δυστυχώς είμαι κούτσουρο.

Και πάλι σās εύχαριστώ για την προθυμία σας κι έλπίζω νά σās συναντήσω σάν κατεβώ στην Άθήνα κατά τό Πάσχα.

Με εξαίρετη τιμή
Samuel Baud-Bovy

Είναι βέβαιο ότι ό Τέντ Πετρίδης άπάντησε στο πρώτο γράμμα του Baud-Bovy και πιθανό ν' άπάντησε και στο δεύτερο. Τα γράμματα αυτά θα πρέπει νά υπάρχουν στο άρχείο του Baud-Bovy στη Γενεύη.

Δέν πρόλαβα νά τå ζητήσω για νά τå περιλάβω σ' αυτό τό άρθρο, θα ήταν

ένδιαφέρον ώστόσο να γνωστοποιηθούν κι αυτά σέ μιὰ μελλοντική πληρέστερη ἐργασία γιά τόν Τέντ Πετρίδη.

Τόν Τέντ Πετρίδη τόν γνώρισα στά τέλη τοῦ 1967 ὅταν ἦρθε μιὰ μέρα νά ἐπισκεφτεῖ τὸ Μουσικὸ Λαογραφικὸ Ἀρχεῖο (ΜΛΑ) τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν. Νιώσαμε ἀμέσως συμπάθεια ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο καὶ γίναμε ἀρκετὰ γρήγορα φίλοι. Τὸ γραφεῖο τοῦ ΜΛΑ βρισκόταν τότε στὴν ὁδὸ Ναυαρίνου κοντὰ στὴ Μασσαλίας ὅπου δίδασκε ἐκεῖνος κι ἔτσι δὲν τοῦ ἦταν δύσκολο νά ἔρχεται συχνὰ νά μὲ βλέπει καὶ νά κουβεντιάζουμε πρὶν ἢ μετὰ ἀπὸ τὸ μάθημά του. Καμιὰ ᾠρὰ πήγαίνα κι ἐγὼ στὸ διαμέρισμά του, ἢ βγαίναμε ἔξω τὰ βράδια (παρέα καὶ μὲ ἄλλους) γιά νά διασκεδάσουμε στὴν ταβέρνα «Κάστρο» τοῦ Κρητικοῦ λυράρη Ἀντῶν Περιστέρη στὸν Ὑμητό, στὸ Ποντιακὸ κέντρο «Κορτσόπον» στὸ Μοσχάτο ἢ ἄλλου. Μάλιστα μιὰ μέρα τοῦ 1981 ποὺ μιὰ ἀπὸ τίς κόρες μου ἔπρεπε νά ἐγγειριστεῖ ἐπείγοντως καὶ ἔψαχνα γιά αἰμοδότη, ἔσπευσε νά μὲ βοηθήσει προτοῦ κὰν προλάβω νά τοῦ τὸ ζητήσω.

Μὲ τόν Τέντ Πετρίδη κάναμε ἀπὸ κοινού ἠχογραφήσεις στὸ Ἀγκίστρι τὸ 1971, στὴν Αἴγινα, τὴ Σκύρο καὶ τίς Συκιές τῆς Ἀχλαδερῆς στὴ νότια Εὐβοία (Κάψαλα) καὶ τὴν Αἴγινα τὸ 1977. Ἐπίσης τὸ 1976 ἦρθε στὴν Κηφισιά κι ἠχογραφήσαμε μιὰ παρέα ἀπὸ Πομάκους ποὺ δούλευαν στὴν πολυκατοικία μου. Τὸν ἴδιο χρόνον, τέλος, πήγαμε μαζὶ στὸ διαγωνισμό δημοτικῶν χορῶν, τραγουδιῶν καὶ ὀργάνων στὰ Λαγκάδια Γορτυνίας γιά νά συμμετάσχουμε στὴν Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ συνεργάτης τοῦ ὑπῆρξα καὶ μαθητῆς του.

Συγκεκριμένα τὸ 1976 ἢ 1977 γράφτηκα σὲ μιὰ τάξη του κι ἔκανα μαζί του ἑλληνικὸ χορό. Τὰ μαθήματα αὐτὰ γινόντουσαν στὸ ὑπόγειο ἐνὸς μικροῦ ξενοδοχείου στὸ Κολωνάκι καὶ ὁ Τέντ Πετρίδης πληρωνόταν ὡς ἐξῆς: Μετὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος τοποθετοῦσε ἕνα καπέλο σὲ μιὰ ἄκρη κι ὅλοι ἐμεῖς οἱ μαθητὲς τοῦ ρίχναμε μέσα ὅ,τι μᾶς ἔκανε εὐχαρίστηση.

Τόν Τέντ Πετρίδη τόν εἶδα γιά τελευταία φορὰ στὸ Θέατρο τῆς Ντόρας Στράτου στὸ λόφο τοῦ Φιλοπάππου, περίπου ἐνάμισι μῆνα πρὶν ἀπὸ τὸν ἀπροσδόκητο θάνατό του. Μετὰ τὴν παράσταση φεύγοντας μὲ τὸ αὐτοκίνητό του, τοῦ πρότεινα νά πᾶμε σὲ μιὰ ταβέρνα.

Μοῦ εἶπε ὅμως πὼς ἦταν βιαστικός καὶ μὲ κατέβασε στὸν Ἀγνωστο Στρατιώτη. Εἶχε μόλις γυρίσει ἀπὸ τὴν Ἑλβετία ὅπου τοῦ εἶχαν κάνει ἔνεση στοὺς γοφοὺς χωρὶς σπουδαῖα ἀποτελέσματα καὶ φαίνονταν κάπως σκεπτικός. Δὲν εἶχε πάντως τὰ συνηθισμένα κέφια του.

Πεθαίνοντας ὁ Τέντ Πετρίδης ἄφησε ἐκτὸς ἀπὸ τίς δημοσιεύσεις του κι ἕνα τεράστιο ἀρχεῖο μὲ μιὰ ἐντυπωσιακὴ (κι ὄχι μόνον ἑλληνικοῦ ἐνδιαφέροντος) συλλογὴ ἀπὸ βιβλία, δίσκους καὶ μουσικὰ ὄργανα, ἀναρίθμητες πρωτότυπες ἠχογραφήσεις σὲ μαγνητοταινίες καὶ κασέτες, φωτογραφίες, ἀνέκδοτα χειρόγραφα κτλ. Τὸ ἀρχεῖο αὐτὸ γιά λόγους ἀσφαλείας κλειδώθηκε ἀπὸ τοὺς πλὸ κοντινοὺς του φίλους σὲ μιὰ ἀποθήκη στὴν περιοχὴ Χαλκίδας ὅσπου ν' ἀποφασιστεῖ ἡ τύχη του ἀπὸ τὸ γιό του Ρον καὶ μοναδικὸ

κληρονόμο του. 'Εκείνος πάλι, μετά από μιὰ παρατεταμένη περίοδο ἀμφιταλαντεύσεων, ἀνέθεσε στὴν κ. Lisbet Torp (τὴ στενότερη συνεργάτιδα τοῦ πατέρα του ἀπὸ τὰ τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '70) νὰ δώσει ἐκείνη τὴν πρέπουσα λύση στὸ πρόβλημα.

Καὶ στὶς 12/2/1993 διατύπωσε γραπτὰ τὴ σύμφωνη γνώμη του γιὰ τὴν πρόταση ποὺ τοῦ ὑπέβαλε ἡ κ. Torp καὶ ποὺ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ μεταφερθεῖ τὸ ἀρχεῖο τοῦ πατέρα του στὴν Ἀθήνα στὶς 7/3/1993 καὶ νὰ τεθεῖ ὑπὸ τὴν κηδεμονία τοῦ ΜΛΑ.

Καὶ ἔκτοτε, τόσο ἡ κ. Torp ὅσο κι ἐγὼ ὡς ὑπεύθυνος τοῦ ΜΛΑ, συνεργαζόμαστε στενά, ὥστε τὸ Ἀρχεῖο Τέντ Πετρίδη νὰ ἀξιοποιηθεῖ τὸ γρηγορότερο, ἀφοῦ πρῶτα τακτοποιηθεῖ σὲ εἰδικὰ ράφια, καταλογογραφηθεῖ καὶ εὔρετηριασθεῖ.

Ὁ κατάλογος ποὺ ἀκολουθεῖ μᾶς δίνει τοὺς τίτλους τῶν σημαντικότερων δημοσιευμάτων τοῦ Τέντ Πετρίδη. Στὸν κατάλογο αὐτὸν ἀναφέρεται καὶ τὸ βιβλίο του γιὰ τοὺς χοροὺς τῆς Ἀττικῆς ποὺ εἶναι σχεδὸν ἔτοιμο γιὰ ἔκδοση. Τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ Τέντ Πετρίδη εἶναι δυσανάλογα μικρὸ σὲ σχέση μὲ τὸ ὀγκῶδες ὕλικό ποὺ εἶχε συγκεντρώσει στὶς ἀναρίθμητες περιοδεῖες του καὶ τὶς ἀπέραντες γνώσεις ποὺ ἀπέκτησε ἀπὸ τὴν ἐπιτόπια ἔρευνα καὶ τὰ διαβάσματά του. Ἴσως αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι οἱ ἐπαγγελματικές του ἀσχολίες καὶ τὸ ἀσυγκράτητο πάθος του γιὰ τὴν ἐπιτόπια ἔρευνα δὲν τοῦ ἄφησαν τὸ χρόνο νὰ συγκεντρωθεῖ καὶ νὰ γράψει. Ἴσως πάλι νὰ μὴν ἀνῆκε στὸ εἶδος τῶν μελετητῶν ποὺ ἀρέσκονται ἰδιαίτερα στὸ γράψιμο. Ἡ ἀκόμα μπορεῖ νὰ θεωροῦσε ὅτι τὸ γράψιμο, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἔρευνα, ἦταν καλύτερα ν' ἀναβληθεῖ γιὰ τὶς τελευταῖες δεκαετίες τῆς ζωῆς του, ὅποτε θὰ εἶχε συμπληρώσει τὴν ἔρευνά του καὶ θὰ εἶχε περισσότερη ἄνεση χρόνου νὰ προχωρήσει σὲ μιὰ ἀληθινὰ ὀλοκληρωμένη σύνθεση τῶν ἰδεῶν του.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ TENT ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Α' BIBΛΙΑ

- 1) *Folk Dances of the Greeks, Origins and Instructions*, Νέα Ὑόρκη 1961, Νέα Ὑόρκη 1972, Λονδίνο 1974 (Γραμμένο σὲ συνεργασία μὲ τὴ γυναίκα του Elsieida).
- 2) *Greek Dances*, Ἀθήνα 1975.
- 3) *Greek Dances and how to do them = Ἑλληνικοὶ Χοροί*, Ἀθήνα 1976 (Δίγλωσσο ἔνθετο στὸ ὁμώνυμο λεύκωμα τριῶν δίσκων ποὺ κυκλοφόρησε ἡ ἐκδοτικὴ ἐταιρεία Peters International σὲ συνεργασία μὲ τὸ Lycabettus Press).

Β' ΑΡΘΡΑ

- 4) «The Music of the Rebetes», Κεφάλαιο τοῦ βιβλίου *Rebetika. Songs from the old Greek Underworld*, Edited by Katharine Butterworth and Sara Schneider, Ἀθήνα 1975, 27-34.
- 5) «Τὰ Anastenaria», *Ἀνθρώπος*, τ. 6, Ἀθήνα 1979, 163-179.
- 6) «Ὁ Δάπυτος Χορὸς», Πρακτικά τοῦ Γ' Συμποσίου Λαογραφίας τοῦ Βορειοελλαδικοῦ Χώρου, Θεσσαλονίκη 1979, 593-626 (Μεταφρασμένο ἀπὸ τὰ ἀγγλικά ἀπὸ τὴν Εἰρήνη Φλώρου).
- 7) «Contemporary Greek Folk Dances - Greek Folk Instruments - Greek Folk Costumes», Κεφάλαιο τοῦ τόμου *Tourism in Greece 1982*, Ἀθήνα 1982, 2-39.

- 8) «The relationship of Pontic Dances to Neo-Hellenic Regional Dances and Problems in Pontic Dance Research: Nomenclature, Form, Structure, and Rhythms», *Ἀρχαῖον Πόντου*, τ. 38, Ἀθήνα 1984, 633-651.
- 9) «Traditional Pontic Dances accompanied by the Pontic Lyra», *Ἀρχαῖον Πόντου*, τ. 42, Ἀθήνα 1988-9, 224-237.

Γ' ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ

- 10) *Dances of Attica. A Folklore Study Including Costumes and Musical Instruments* = Μελέτη ἐπὶ τῶν λαϊκῶν Χορῶν τῆς Ἀττικῆς συμπεριλαμβανομένων τῶν Ἐνδυμασιῶν καὶ Μουσικῶν Ὀργάνων.